

razklali na dvoje in upeljali nesrečni — dualizem? Naposled pa še nemčurji v svojem pozivu kažejo prav ostudno turkoljubje ter obžalujejo, da je avstrijska vojska šla v Bosno in Hercegovino ubogih tlačenih kristijanov rešiti iz rok strahovitih turških divjakov. Sviti cesar sami so blagodušno ukazali našej vojski marširati na Turško, liberalni Wretzl in jegovi pristaši pa to obžalujejo — in še celó predrzno resnici v oči bijejo. Pravijo namreč: da so se bosenski in hercegovinski kristijani in Slovani zvezali z mohamedani in se tako sedaj borijo zoper avstrijske, štajerske vojake. Ni res. Kajti bolj, kakor 1 milijon kristijanov je predlanskim in lani pred divjim Turkom k nam pribežalo, da smo jih morali na državne stroške preskrbovati in tako potrošili okoli 7 milijonov. Doma ostali kristijani so pa komaj čakali, da so naši junaški vojaki prišli in jih strašnega jarma rešili. Kdor tedaj ljudem drugače pravi, ta ali nič ne ve ali pa nalašč neresnico govori! To so naši volilci tudi brž spoznali. Vsak je bil razžaljen in tem odločniše na tak način od nemčurjev priporočena kandidata Seidl-Seederja zvrget!

Cerkvene zadeve.

Novih bogoslovcev bilo je letos v Mariborsko duhovščino sprejetih 5 gospodov. Začetek 1. okt. Občni zbor za Slomškov spomenik se je vršil 23. septembra po objavljenem in razposlanem povabilu in načrtu. Zbrani gospodje so poročilo ožjega odbora vzeli na znanje in odbornikom izrekli svoje priznanje in zahvalo za srečno dokončano večletno, težavno in truda polno delovanje, posebič se je pa še priznala zahvala g. kanoniku Glaserju, arhitektu Hartelnu, župniku Davorinu Trstenjaku in dr. Janezu Bleiweisju. G. Zajcu v Ljubljani so dovolili 50 fl. nagrade, g. Lendovškemu pa odpisali dolg 200 fl. in stolne cerkvi dali 10 fl. za nakup muzikalij. Ostalo je še denarjev 763 fl. 46 kr., 3 cekini in $\frac{1}{4}$ Napoleon. Zastran teh denarjev se je sklenilo 1) tretjino izročiti župnijskemu uradu stolne cerkve v Mariboru, kateremu se je tudi spomenik v last in varstvo izročil, proti temu, da skrbi za ohranitev spomenikov, 2) drugo tretjino pustiti Mariborskej čitalnici in 3) tretjo dati g. Mih. Lendovškemu za nadalješnjo zbiranje, uredovanje in izdavanje Slomškovih spisov! Ožji odbor se razdruži brž ko izvoljena pregledovalca računov, č. g. dekan Rožanc in g. profesor Majciger, svojo nalogo izpolnita. Občnemu zboru je sledela živahna beseda in veselica z petjem in godbo v čitalnici. Natančniše poročilo se bo začelo prihodnjič v „Slov. Gosp.“ tiskati kot donesek k zgodovini 13letnega stavljenja Slomškovih spomenikov.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1878 so razposlane; družbenik dobil je po 6 lepih in koristnih knjig, vse za 1 fl. namreč 1. koledar za l. 1879. 2. Potovanje v Rim, jako zanimivo knjigo

nam je kot izvrsten kašipot romarjem v mesto sv. Očeta spisal naš štajerski rojak, g. Jakob Gomilšak; knjiga nam jako ugaja; 3. Občne zgodovine, katero spisuje g. Staré, V. snopič; 4. Umni sadje-rejec, spisal g. Kuralt, med vsemi slovenskimi knjigami te vrste do sedaj najboljša in smemo pisatelju pa tudi družbi sv. Mohorja za njo prav hvaležni biti; knjiga je uresena z 7 podobami; 5. Slovenske večernice; 6. Slovenski Goffine ali razlaganje cerkvenega leta. Za drugo leto se pripravljajo zopet 6 knjig, med njimi „Spisovnik za Slovence“ zaželjena in potrebna knjiga, posebno slovenskim županom, uradnikom itd., ki hočejo slovenski dopisovati raznim uradom itd. Domoljube nujno opozorujemo na to knjigo, da jo ljudstvu naznanijo in zaradi nje k vstopu v družbo sv. Mohorja nagovarjajo!

Novo delo domače cerkvene umetnosti. G. Ivan Franke, slikar v Ljubljani, je izdelal in poslal za kapelo dijaškega semenišča Maksimilijanum-Viktorinum v Mariboru naročeno podobo Device Marije čistega spočetja. Ko je podoba bila pred 14. dnevi v Ljubljani nekaj časa izpostavljena, pohvalili so jo vsi ljubljanski listi, in drugače tudi mi ne moremo, kajti podoba je res po osnovi in izpeljavi krasno delo, s katerim se je g. Franke povzdignil med prve slovenske slikarje. — Marija na pol klečeča na zemeljski kroglji, katero ovija peklenska kača in polumesec, ima na prsih roki sklenjeni in je vsa zamaknena in zamišljena v neskončno milost božjo, katero predstavljajo žarki z neba, ki Marijo obsevajo. Na vsaki strani Marije klečita angeljca, čijih eden jej nasproti drži venec cvetlic, rdečih, modrih in belih — ljubezen, ponižnost in čistost predstavljajočih —, drugi pa drži gledalcu nasproti lilijo ter tako rekoč med podobo in gledalcem posreduje. Osnovo je g. Franke z ozirom na namen podobe po svojem prav srečno izumil in z veliko marljivostjo tako nežno in lepo izdelal, da se podoba vedno lepša zdi, čim dolže jo gledamo. Ker g. Franke tudi cene ne pretira, moremo ga pač z dobro vestjo priporočiti vsem, ki kake podobe potrebujejo. Zakaj bi svoj denar pošiljali v tuje dežele in mesta za reči, ktere tako lepe, če ne lepše, še ceneje doma dobimo. Slišimo, da namerava umetnik našo podobo na baker radirati in potem v tisk dati. To je prav srečna misel, ker si tako za nizko ceno lahko vsak lepo podobo omisli.

Za dijaško semenišče Maksimilijanum-Viktorinum so za letos 1878/79 sprejeti: Dajčman Konrad od sv. Marjete na Pesnici; Birkmayer Bogomir iz Konjice, Kraner Jožef od sv. Benedikta v Slov. gorici, Lah Franc iz Pilštajna, Lentschacher Benedikt iz Slov. Gradca, Matjašič Franc od sv. Lovrenca v Slov. gorici, Medved Anton z Rajhenburga, Miklave Janez z Ribnice, Moravec Franc od Velike nedelje, Ogrizek Franc od sv. Križa pri Slatini, Razlag Andrej iz Kamnika, Šuta Alois od sv. Bolfanga pri Bišu, Vrtnjak Oton od

sv. Miklauža, Urban Alois iz Vuhreda, Vreže Janez iz Šmarja; Arzenšek Alois iz Stranice, Atteneder Jožef od sv. Martina pri Slov. Gradcu, Babšek Alois iz Studenic, Barle Jožef iz Slov. Grada, Glaser Janez iz Pušcave, Kocuvan Janez iz Loke pri Zidanem mostu, Sova Franc od Velike nedelje, Šumenjak Martin od Ljutomera, Vrečko Franc iz Prevorja; Čížek Jožef iz Pilštajna, Herič Janez od Ljutomera, Pečnik Jožef iz Koprivnice, Pivec Ropert iz Hoč, Simonič Franc od sv. Vrbanja pri Ptuj, Tikvič Janez od sv. Lovrenca v Slov. gorah; Kaučič Jakob od sv. Petra pri Radgoni, Keček Andrej od Ormuža, Mihalkovič Jožef od Ormuža, Perc Franc iz Prevorja, Šalobir Matevž iz Dobja; Frangež Bartolomej iz Fram, Korošec Franc od sv. Marka pod Ptujem, Kozoderc Andrej od sv. Lovrenca na Dravskem polju, Toplak Janez od sv. Vrbanja pri Ptuj; Črnenšek Franc od Ptuj-ske gore.

Gospodarske stvari.

Letno poročilo mariborske podružnice štirskega bučelorejskega društva.

Prvoletno delovanje mariborskega bučelorejskega društva se konča z tem, da se je postavil v vrtu tukajšnje c. k. pripravnice izgleden bučelnjak in se preskrbel s samimi Dzierzonci in z vsem potrebnim, novošegnim orodjem. Se vé, da je to mlademu društvu mnogo truda, še več potroškov prizadjalo. Naj bi se pa P. T. občinstvo o denarnem gospodarstvu, kakor tudi o resnem in poštenem prizadevanju odborikov, blagi namen društva vsestransko doseči, prepričalo, sledi denarničarjevo poročilo, ki se lahko pri denarničarju samem, g. Bancalari-tu (Morič & Comp. v graškem predmestju) osebno pogleda.

Dohodki leta 1877. 28 udov à 1 fl. 28 fl. 2 uda à 2 fl. 4 fl. Potroški: 32 fl. Za razglasenje po časnikih 10 fl. 62 kr., ostane 21 fl. 38 kr. Dohodki l. 1878 do konca aprila: 57 udov à 1 fl. 57 fl. 16 udov à 2 fl. 32 fl. 3 udje à 3 fl. 9 fl. 1 ud 5 fl., 1 ud 10 fl. skupaj 134 fl. 38 kr. Potroški: Bučelnjak 31 fl. 50 kr. 7 panjev z dvema stenama à 5 fl. 35 fl. 3 priprosti panji à 3 fl. 9 fl. 1 medmetalnica 5 fl. razno leseno orodje 2 fl. 60 kr. bučelna ljudstva 14 fl. 50 kr., železno orodje 5 fl. društvene zapisne bukvice 1 fl. 40 kr. društveni pečat 5 fl., semena medunosnih rastlin 2 fl. 77 kr. za koleke in prepisavanje 6 fl. 63 kr., društvenemu slugi 5 fl. 40 kr., vrtnarja in najemnikom 6 fl. 90 kr. skupaj 130 fl. 70 kr. Dasi ravno so potroški za vstanovljenje izglednega bučelnjaka veliki bili, se je vendar društveno premoženje že koncem aprila do 150 fl. povzdignilo in sicer zato, ker imajo Dzierzonovi panji večo vrednost od drugih. To bi se pa brez obilne podpore nekterih blagih dobrotnikov nikakor ne bilo zgodilo, zato naj se tukaj vsem onim, ki so društvo bodi si z denarjem, ali z bučelnimi panji, bodi si z drugim orodjem pod-

pirali, presrečna hvala izreče. Z izglednim bučelnjakom pa so se pglavitni pogoji izvršili, po kterih društvo blagodejno in vspešno dalje postopati zamore. To slednje se bo zgodilo z tem, da se bodo posebno izvrstni Dzierzonci pri ljudskih šolah naših dveh okrajev razpostavili, da se bo bučeloreja med ljudstvom po javnih razstavah, kakor tudi z podukom v popotovalnih zborih pospeševala. Pričakujemo torej in prosimo, da se število naših prijateljev in podpiralcev ne bo samo ohranilo, nego tudi obilno pomnožilo, ker le tako zamoremo bučelorejo v naše zares blagoslovljene domovini do one stopnje povzdigniti, na kateri že stoji v sosednih naših slovenskih pokrajinah. Prečastiti duhovščini in vsem gospodom učiteljem naših vseh okrajev izrekamo še posebno hvalo za poslano nam statistična poročila, kakor tudi za trud, kojega so imeli z priporočbo društva, ter jih uljudno prosimo, da tudi zanaprej v tem zmielu za blagor društva in našega ljudstva sodelovati blagovolijo.

Maribor meseca septembra 1878.

Dr. Filip Trč, predsednik. H. Bancalari, denarničar.

M. Kako nšivim ovcam uši pregnati. Le težko in ne z gotovim vspehom se da imenovani mrčes ovcam pregnati, zlasti če imajo že dolgo in gosto volno. Marsikteri pomočki se nasvetujejo, ali niso vsi brez vse nevarnosti za zdravje in življenje ovac. Najboljši pomoček zoper to nadležno in tudi zdravju in veseli rasti živinčet sovražno mrčesje je in ostane še vedno tobakova voda. V ti vodi se živali tako kopljejo, da se celo truplo znak t. j. hrbet navzdol v vodo pomoči, samo glava ostane nad vodo. Tako se vsaka žival 1—2 minut v vodi podrži. Glava se živalim samo z tobakovo vodo dobro izpira. Ko skopane živali iz vode pridejo, se jim volna trdno izžeme. Za rečeno tobakovo vodo se vzame 1 del navadnega tobaka in 25 delov vode. Tako močna voda tobakova še zlasti ovcam ni škodljiva, ki jo izmed vseh domačih živali še najbolj prenesejo. Neprevidno rabljena more pa živalim tudi škodljiva postati. Važno je tudi, da se ovce dobro krmijo, ker skušnja uči, da slabo rejena žival je temu mrčesju bolj podvržena, ko krepko rejena.

M. Kako spoznati, kdaj je bil kateri les posekan. Da je les meseca decembra, januarja, februarja, sploh po zimi posekan trpežniši od onega, ki so ga poleti v polnem soku podrt, to je znana pa tudi popolnoma dokazana stvar. Da se pa kupec lesa prepriča, ali je bil ponujen les po zimi ali pa leti posekan, za to mu služi jodova raztoplina (Jodlösung). Z to raztoplino se namreč les na prerezkah nekoliko pomoči. V zimi posekan les kaže strženove žarke črnomodre na žoltem dnu, spomladi posekan les pa postane prek in prek žolt.

M. Ali je hasnovito živim goskam trikrat poleti perje popukati? Skušnja je pokazala, da dobiček na perju po trikratnem pukanju gosek, ki